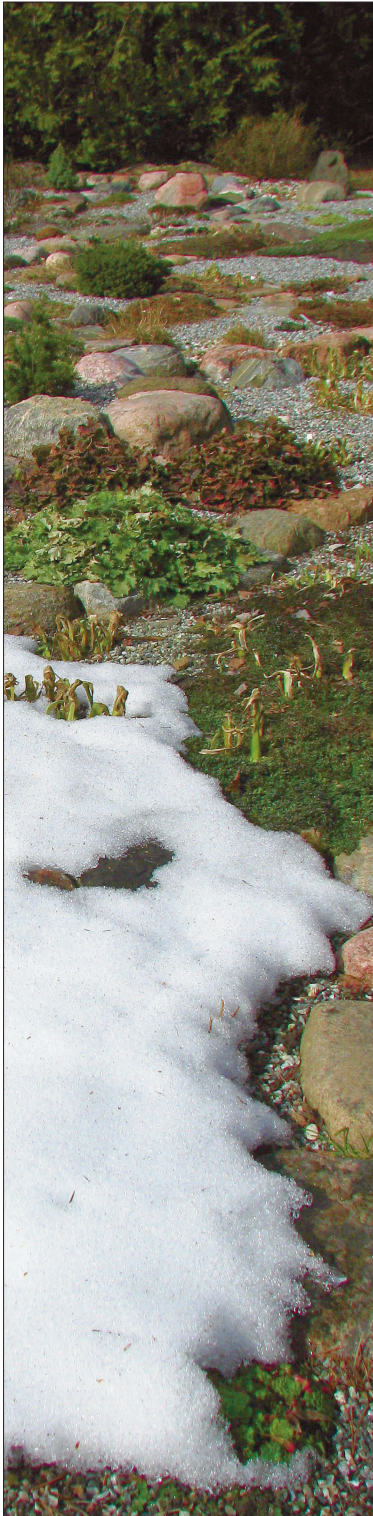

Varakevad – taimede ellujäämiskursus

Püüdke lahti saada tihedalt kokku vajunud raskest lumest, mis taimi lämmatab ja hautab.

Varakevad on paljudele taimedele hoopis karmim katsumus kui talv, mil nad sügavalt puhkavad kaitsva koheva lume sees.

Sellest, et hilistalvise-varakevadise ereda päikese eest on juba varakult vaja kaitsta igihaljaid okaspuid ja põõsaid, on palju räägitud-kirjutatud.

Hoopis vähem pööratakse tähelepanu igihaljastele püsikutele, kes on küll paksus lumis külma talve kenasti üle elanud, kuid võivad hukkuda just kõrvetavas kevadpäikeses.

Päike sunnib alustama taime maapealsete osade elutegevust, kuid nende sageli üsna pindmised juured ei saa veel külmunud pinnasest vett kätte ja nii nad kuivavadki, mitte ei külmu.

Püsikud, kellele lume sulama hakates on vaja pöörata erilist tähelepanu, on enamik kiviktaimlas kasvavaid igihaljaid, pooligihaljaid ja talvehaljaid padjandtaimi.

Sageli saavad päikesepõletuse eelkõige varjulembesemad kivirikud, asorellid, ramondad, pisi- ja helmikpöörised, lumeroosid jpt, kelle oleme istutanud enda meelest küll varjulisematesse aiaosadesse. Kuid kui neile on valitud varjuandjaiks lehtpuud ja -põõsad, siis veel lehtedeta raagus olekus ei paku nad meie lemmikuile mingit kaitset.

Varakevadisel päikeselisel päeval võivad korralikult kõrvetada saada ka mõned päikeselembesed taimed: avamaa-kaktused ja teisedki sukulendid.

Soe kastmisvesi sulatab

Sel taimedele raskel ajal mööda aeda jalutades ja esimesi õiekesi otsides uurige ka seda, kuidas end tunnevad eri kohtades kasvavad püsikud.

Neile võiks päikesekaitseks peale visata üksikuid kuuseoksi, labidaotsaga veidi lund või asetada nende kohale varjutuskangad.

Katteloori kasutamine ei ole hea mõte, sest selle all tõuseb päevane temperatuur veelgi kõrgemale ning lehtedest vee aurumine muutub intensiivsemaks.

Hea võte on kasta sooja vee-ga maapinda taimede ümber, see sunnib pinnast kiiremini sulama. Kui elutegevust alustanud taimed saavad pinnasest vee kätte, suudavad nad edaspidi ise endaga hakkama saada.

Sulavete vulin on meile kauaoodatud tore sündmus, ja eks ta hakkagi loodust äratama ning pungi paisutama. Kuid paljud taimed pole meiega sugugi sama meelt.

Lume sulades tuleks jälgida ka seda, et kuivalembeste taimede, eelkõige aediiriste, aga ka kaktuste, helmik- ja pisipöörise, tiarellide, karukellade jt ümber, kes ei salli seisvat vett, ei tekiks sulalume-lompe. Need tuleb kraavikeste abil jooksma saada ning vesi taimedest eemale juhtida.

Vabanege raskest lumest

Taimede lämbumise ja haudumise vältimiseks püüdke lahti saada raskest, tihedalt kokku vajunud lumest.

Lumest – suurimast talvisest taimesõbrast – on varakevadeks saanud nende suurim vaenlane, sest kõik igihaljad taimed kannatavad märja ja külma lumelobjaka sees olles. Lisaks liigniiskusele võivad taimed hukkuda ka seenhaigustesse nakatumise tõttu.

Lund aitab sulatada sellele turba või tuha puistamine. Kus võimalik, loopige see lihtsalt labidaga laiali või vähemalt õhemaks.

Ühelegi taimele ei tee head su-lavee temperatuuri järsk tõus kuumas päikeses ning selle vaheldumine öise jääkorruga. Suured päevased ja öised temperatuurikontrastid, mis sulatavad ja külmetavad mulla pindmisi kihte, lõhuvad taimede hapraid juuri.

Kui märkate kuskil külmakergitust, tuleb sellised taimed kohe mulda tagasi suruda. Teine või-